

“በትሪ ሓቂስ ትቕጥን’ምበር አይትስበርን ኢያ”

ከምዚ ዓይነት ኮንፈረንስ ከአ አሸንካይዶ ብሓውና ወዲ ዓድና ብካልእ ዜጋውን እንተዝዳሎ ክንሳተፎ፣ ክንማህረሎ፣ ኣብ ረብሓና ከነውዕሎን ከነመስግንንዩ ዝግባእና።

ኣብዚ ለንቀነ ብሃይለ መንገሻ ዕቕብ “ኣንበሳ ኣምስተርዳም ይጋዝም ኣሎ” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ ነቲ ኣብ ዕለታት 16’ን 17’ን ሰነ ኣብ ኣምስተርዳም ንዝካየድ ካላይ ኮንፈረንስ ኣምስተርዳም፣ መሪሕ ተራ ዝጸወቱ ዘለዉ ዶ.ር. ፍስሓጽዮን መንግስቲ ዘመጉሰን እቲ ኮንፈረንስ ከተኩሮሉ ዘለዎ ክልተ ናይ ባዕሎም መርገጺ፣ ኣብ ኢንተርኔት ዘስፈርዎ ጽሑፎም ኣንቢቡዮ።
ብመጀመርታ ንኣቶ ሃይለ ስለጢን ካለኣት ቀጻሊ ዘበርከትዎም ሃገራዊን ቁምነገር ሓዘልን ጽሑፋት ከመስግኖም ይፈቱ። ብምቕጻል ብወገነይ ንኣዳለውቲ ኮንፈረንስ ኣምስተርዳም፣ ኣመስጊን ንኣመስጋናይ ከምዝሃብኩ ጥራይ ዘይኮነ ብኩሉ ዓቕመይ ኣብ ጎኖም ከምዘለኹ ከምቲ ኣብ ዝሓለፈ ጽሑፊይ ሕጂውን ደጊም የረጋግጽ።

ኣቶ ሃይለ፣ ኣብ ጽሑፎም፣ ዋዕላ ኣምስተርዳም “...ናይ መቐይሮ መድረኽን...ናይ ምጭባጥ ሙሉእ ወተሃደራዊ ዓወት ዝቐንጐ...” ክኸውን ከምዘልዎ ገሊጾም ነይሮም። ብወገነይ “እዝጊን ኣሃረብኩም” ብሓቂ መድረኽ መቐይሮ የድልየና’ሎ ክብሎም ይደሊ። ምክንያቱ፣ ህግደፍ እዚ ንፍልጦ ህግደፍዮ። ደምበ ተቓውሞ ከኣ፣ ከምቲ ሓደ እዋን ባዕሎም ዝበልዎ፣ “ምስ ህዝቢ ማይን ዘይትን” ካብ ዝኸኑ ዓሰርተታት ዓመታት ኣቐጻጸም ኣለዉ። በዚ ኢልና ቡቲ ናይዚ ዝሓለፈ ኣርብዓ ሓምሳ ዓመታት ታሪኽና ምልስ ኢልና እንተረከናዮ’ውን፣ መርገም ዶ በጺሑናዮ ዘብል። ምስ ጎርባብትና ኩናት፣ ኣብ ነንሕድሕድናስ ኩናት፣ ሰቕያት፣ መከራ፣ ሰደት፣ ጥምየት፣ ምብትታን ጥልመት፣...ኢዮ። ኣቱም የሕዋት ንሎሚ ስለጢንም ሰዋኣትና ብድፋት ይኸኑልና። ነቲ ንከምዚ ዓይነት ምድራዊ ሲኦል፣ ዘቃላዓናን ሕጂውን ንድሕሪት ዝጎቱና ጥራይ ዘይኮነ ህላውነትና ከጽኑቱና ዝደናደኑ ዘለዉ፣ ኩሎም ማሕልኻታትን ፖለቲካዊ መድረኻታትን ናይ ኣተሓሳሳባ ለውጢ ብምምጻእ ክንግሕፎም ሓላፍነትና ጥራይ ዘይኮነ፣ ግዴታናዮ። መዋእልና ብሂዊት ምስተጣላዕና ኢና፣ እዚ ከኣ ክብቅዕ ኣለዎ። ነዚ ከኣ ከምቲ ኣቶ ሃይለ ዝበልዎ ናይ መቐይሮ መድረኽ የድልየና።

ሓድሽ ተስፋ ኔት ዎርክ እምበኣር፣ ህዝብና ብኪዳንን ካለኣት ውድባትን ቛንቐኡ ተደባሊቑ፣ ምስምዑን ምልላዩን፣ ዝሕዞን ዝጭብጦን ጠፊእዎ፣ ተስፋ ቆሪጹ ኣብ ደልሃመት እንከሎ፣ ከም ህዝቦም ተስፋ ከይቆረጹ፣ ወይ ውልቃዊ ዋኒኖም ዓጂጅዎም ንህዝብን ሃገርን ሕቕኣም ከይሃቡ፣ ንህዝብና ከም ብሓድሽ ተስፋ ጨራ ብርሃን ከርእይዎ፣ ለይትን ቀትርን ህርድግ ይብሉን ሃገራዊ ግዴትኣም ይዋጽኡን ኣለው። ቅዱስ ዕላማ ጨቢጦም ከኣ፣ ብዛዕባ ኩነታትናን ሃገርናን ኣፍልጦ ኣባርክቶን ጽልዎን ዘለዎምን ክህልዎምን ዝኸእልን ውልቀ ሰባት፣ ምሁራት፣ ኣምበሳደራትን ወክልቲ ማሕበራትን ሃገራትን ዓዲሞም ከኣ ንዑ ንተኣከብኖ

ተራኹብና ብዛዕባ ጉዳይናን መጻኢናን ተዛቲና መፍትሒ ንግበረሉ ይብሉ ኣለዉ። ብሓቂ ከኣ ሃገርን ህዝብን ኣብ ሓደጋ፡ ከምእውን መንእሰይ ወለዶ ከኣ ኣብ ባሕሪን ምድረብናን እንዳጸነተ ከሎ ፖለቲካዊ ፍልልይ ኣየድልየናን። ፋሕ ጭንግራሕ ዝበለ ሕብረተሰብ፡ ብተግባር ዘይሰርሕ ፖለቲካዊ ፕሮግራማት ከምኡውን ኣብ ጸጽባሕ ከም ኣናጹ ዝራብሓ ውድባትን መራሕትን ሒሰካ ህዝብን ሃገርን ከተድሕን ከቶ ዘይከኣል፡ ሕልሚ ጥራሕቶ ክኸውን ዝኸእል። “ንንሕድሕዳ ዝተመቐቐለት መንግስቲ ክትቀውም ኣይከኣላንዮ ነገሩ።” ስለዚ ብኢንተርነት ጥራሕ ሽግርና ክፍታሕ ኣይከእልንዮ። ዋላቲ ናይ ብዕር ጨለታት ዝብልዎ፡ ሞግዚታዊ መንግስቲ ከምስረትውን ፈጸሙ ዘይሕሰቡዮ። ምክንያቱ ኩላትና ከምንፈልጦ ንዝኾነ ነገር ናይ ባዕሉ መስርሕ ኣልዎ። ናይ ሃገርናን ህዝብናን ጉዳይውን ከምኡ። እዚ ክንገብር እንተኾይና ከኣ ኮንፈረንስ ኣምስተርዳም ካብ ንግምቶ ንላዕሊ የድልየና።

ምክንያቱ ከምዚ ዓይነት መድርኽ፡ ውልቀ- ሰባት፡ ፖለቲካውያንን ዘይፖለቲካውያንን ሓይልታት ተስማሚያም፡ ሓይሊ ደሊቦም፡ ሓቢሮም ንክሰርሑ ዝኸእሎም መድርኽ ይፈጥር ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ሕብረተሰብና ዓሙቕ ሱር ዘለዎ ዲሞክራሲያዊ ሰረት ንምትካል፡ ዘለዎ ኣበርክቶ ካብ ዝኾነ ይኹን ንላዕሊ ትርጉሙ ዓብይዮ። ኩላትና ከም ንፈልጦ ዲሞክራሲ ክፍጠር ዝክኣል ብናይ ህዝቢ ተሳትፎዮ። ህዝቢ ከኣ ብተሳታፍነቱ ንኮንፈረንስ ኣምስተርዳም ከዕውቶ ኣለዎ።

ከም ህዝቢ ዘለናዮ ዘመን፡ ቁኑዕ መስመርን ዘምጽኦም ምዕባለን ከነለልይ የድልየና። እተን ኣብዚ ዘመና “ብዲሞክራሲ፡ ምዕባለን ሃብትን” ዝፍለግ ከም ኣመሪካን ኤውሮጳን ዝኣመሰላ ክፍለ ዓለማት፡ ህዝብን ሓቢሩ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ከይተሓለለ መስዋእቲ ብምክፋሉዮ፡ ኣብዚ ዘለወኦ ደረጃ ምዕባለ በጺሖን ዘለዎ። ልክዕዮ ከም በዓል ደክቶር ፍስሓጽዮን መንግስቱ ዝኣመሰሉ ሙሉእ ዕድሚኦም ዝተማህሩሉን፡ ዝተመራመሩሉን፡ ሓቂን ቅንዕናን ዝተላበሱ፡ ምስ ዝነፈሰ ዘይነፍሱ፡ ከም ውሕጅ ዘይክተሉ፡ ዓቢ ራኢን ዕላማን ዘለዎም የድልየና ኣለዉ። ሕጂ እግዝኣብሂር ነቲ ህዝቢ ካብ መዓት ከድሕኖ፡ ግዲ ደልዩ፡ የትንስኦም ኣሎ። ንድሕሪት ምልስ ኢሊ ክርእዮ ከለኹ፡ ዘይነበሩ ዘይኮኑስ ብሓቂ ንዖዕም ዝርእዮ የዲንትን ዝሰምዓ የእዛንን ዘስተውዕል ኣእምሮን ኣይነበረናን። ሕጂ መድረኽም መጻኢ ኣሎ። ንሕና ዘለዎም ሓዝሳብትን ዕላማን ብቕንዕና ክንፈልጦ፡ ክንቅበሎን ክንስዕቦን ካብኡ ሓሊፍና ከኣ የማናይ ኢድና ክንህቦም ይግብኣና።

ስለዚ ልክዕ ከምቲ ትማሊ ብስም ነጸነት ኣብ ሓደ ዝተገደምና ሕጂውን ዕላማና ኩሉ ሰበኣዊ ቁጠባዊን ንዋታዊን ዓቕምታትና ናብ ሓደ ክቕንዕ ኣልዎ። እዚ ዝኸውንውን ከኣ ከምዚ ሓድሽ ተስፋ ኔት ዎርክ ደጋጊሞም ዝብልዎ ዘለዉ ተራኹብና ብተግባር ፍልልያትና ኣለሊናን ኣጽቢብናን ሓደ ህዝባዊ ሓይሊ ምስንፈጥር ጥርሕዮ። ነዚ ክንገብር ከኣ ግልጽነት፡ ቅንዕና፡ ፍልጠት ሓቂ፡ ፍትሒ፡ ሰብኣዊ ክብሪ፡ ተወፋይነት፡ ዘለዎም። ስልጣን ውልቃዊን ውድባዊን (ድኻሞ) ረብሓ ቅድሚ ህዝቢን ሃገርን ዘይሰርዑ...መራሕቲ ከነለልይ ይግባኣና። እዚ ብሓድሽ ተስፋ ኔት ዎርክ ተዳልዮ ዘሎ፡ ነዊሕ ራኢን፡ ዕላማን ዘለዎ፡ ተስፋ፡ ሓይሊን ተወፋይነትን ዘስንቕ ሓድሽ ህዝባዊ መድረኽ፡ ከኣ ብቕንዕና፡ ባይታን ኣንፈት መንገድን ክኾነና ይኸእልዮ።

ይኹንምበር ሓደ ሓደ ሰባት እቲ ኮንፈረንስ ህዝባዊ ዓወት ከይረክብ፡ ህዝቢ ተራኹቡን ተዛትዮን መፍትሒኡ ከየናዲ፡ ብዛዕባቶም ኣካየድቲ ብፍላይ ብዝዕባ ደር ፍስሓጽዮን ዝኾነን ዘይኮነን ክጽሕፉ ይዕዘብ ኣለኹ። ኣነ ስለ ሓቂ ከምስርክር

እንተኾይን እቶም ትማሊ፣ ትማሊ ጸረ ህዝቢ ትግራይን ኢትዮጵያን ብዙሕ ሕማቅ ተግባራት ዝፈጸሙን፣ ክሳብ ዘሕጂ'ውን ነብሶም ከም ፍሉይት ብምቕጻር ምስ ትግራይ ነዛ መኣዲ ከማን ሓቢሮም ከይቅመጡ ዓስርተ ሚትሮ ዝርሕቑ ዝነበሩ፣ (ዝፈልጦ ነገር ስለ ዘለኒ'የ፣) መርሕቲ ውድባት ኢና ዝብሉ ከይተረፉ፣ ኣብዚ ሕጂ እዋን ትፍኣም ይልሕሱ ኣለዉ። ናብ ኢትዮጵያ ሎኽ ሎኽ ብምባል ከኣ መጻጽ ኢትዮጵያውያን ክኹሕኩሑን ክልምኑን ይውዕሉ ኣለዉ። ዶር ፍስሐጽዮን (ታሪኽም ከም ተኸታተልክም)፣ ድሕሪ ሰላሳን ሰለስተን ዓመተ ዘመነ ስደቶም ኢዮም ናብ ኢትዮጵያ ኣትዮም። ናቶም ነውሪ ዝኸነሉ ስለምንታይ። ተቓዋሚቲ ውድባት ኣብ ኢትዮጵያ ኣኬባታት ምክያዶም፣ ማዕጸ ምኽራኻሕን ምልማንን ኣይ ምስተጸለኡን ቅንዕና ግና ክጠፍእ የብሉን። ቁኑዓትን ሓቕኛታትን ዝበዝሕዎ መራሕቲ ዘይብሉ መሪሕነት ኮነ መንግስቲ ከኣ፣ ትርፉ እዚ ንሪኦ ዘለና'የ። በዚ ኮነ ቦቲ ኣብ ሓሶት ዝተሞርኮሰ ፖለቲካ ኩሉ ግዜ ኅዳኢ ምኻኑ ታሪኽ ጽቡቕ ገይሩ መምህርና'የ። ሓሶትን ሓስርንፋይን እንዳሓደረ ይፎኩስ ከምዝባላል፣ ኣብ ልዕሊ ደቂሰባት ዝግበር ሓሶትን ጸለመን እንትርፎ ንወሑድ ግዜ ምትላል ዝፍይዶ ኣወንታዊ ፋይዳ የብሉን። ብሕጊ'ውን ዘሕትት ምኻኑ ክዝንጋዕ የብሉን። ብውልቅና ኮነ ሕብረተሰብ ደረጃ'ውን ዘርብሓና ኣይኮነን።

እተን ምዕቡላት ሃገራት፣ ሙሁራት ዓለም ክእክባ ክንደይ ዝኣክል ጸዕሪን ወጻኢታትንን ክገብራ ንሪኦን ኣለና። ብዓለም ደርጃ'ውን ኣዛራቢ ጉዳይ ኮይኑ ከምዘሎ ንፈልጦ ኢና። ገለ ሰባት ከኣ ሓደ ተባዕ ሙሁር ረኺብናስ ንዕገም ከጃናድቡ ከይደቀሱ ዝሓድሩ ኣለዉና። ከምዚ ዓይነት ኮንፈረንስ ከኣ ኣሸንካይዶ ብሓውና ወዲ ዓድና ብካልእ ዜጋውን እንተዝዳሎ ክንሳተፎን ክንማህረሉን ኣብ ረብሓን ከነውዕሎን ከነመሰግንን'የ ዝግባእና። እቲ ዝገርም ከኣ መራሕቲ ውድባት፣ ብዛዕብ ኮንፈረንስ ኣምስተርዳምን ዕላምኡን ብተበግሶኦም፣ ርእይትኦም ክህቡን ክጽሕፉንሲ ይትረፍ፣ ተሓቲቶም ንፈልጦ የብልናን ክብሉ ተሰሚዖም። (ኣብዚ ዘለኸዎ ኤውሮጳን ብኣካል ከምኡ'ውን ኣብ ኣመሪካን ብቐረብተይን ብመርኸቢ ብዙሓን ዝከታተሎን ዘለኹ።) ብወገነይ ቅንዕና ዝጎደሎ ርእይቶ ይመስለኒ። ካብኡ ሓሊፉ ከኣ ቦቲ ንውክለካ ኢና ኢሎም ለይትን መጻልትን ኣኼባ ዝእክብዎ ዘለዉ ምስኪን ህዝቢ ምጽዋት'የ ዝመስለኒ። ምኽንያቱ ብመጀመርታ ብዝተፈላለየ መራኸቢ ብዙሓን ንህዝቢን ተቓዋሚቲ ውድባትን መጸዋዕታ ተገይሩን ተሓቢሩን'የ። ብዘይካዚ'ውን ንመራሕቲ ውድባት'ውን ንገለ ብኣካል ንገለ ከኣ ብቴሌፎን ከምዝሓበሩ ኣብ ኢንተርነት ተጠቐሱ ነይሩ'የ። ከም ርእይቶይ ህዝባዊ ሕቶ ንሓደ ፊቲኻን ንሓደ ጸሊእካን ትገድፎ ኣይኮነን። እዚ ህዝባዊ ሕቶ'የ ንኹሉ ኣብታ ሃገር ተወሊደ'የ ዝብል ሰብ'ውን እቲ ጉዳይ ንኹሉ ብማዕረ'የ ዝብጽሑ። እቲ መስርሕ ከኣ ሓደን ብከምኡን ጥራሕን'የ። ነዚ ዘይቅበሉን ብተግባር ዘይሰርሕሉን መራሕቲ ኢና ዝብሉ'ውን እንተለዉ፣ ከሎ ገና እንታይ ዓይነት መራሕቲ ክኾኑ ከምዘደልዩ ብሩህ ይገብሩልና ከምዘለዉ ምስትውዓል የድሊ። ከም መራሕቲ ከኣ ይትረፍ ከምዚ ዝኣመሰለ ታሪኻዊ ተበግሶን ስራሕትን ዝኾነ ንሃገርና ዝምልከት ዝተባህለን ዝተገብረን ክፈልጥዎን ክዋስኡን፣ ካብኡ ሓሊፎም ንህዝቢ ይሃይሸ'የ ዝብልዎ ሓሳባትን ሜላን ኣፍሲሶም ንህዝቢ ኣእሚኖም ከተግብሩ ግዴታ ኣለዎም። እዚ ተመኩሮ ንዓይ፣ መርገጺ ዘለዎም ተባዓት መራሕቲ ገና ከምዘይተገልጹ'የ ዘብርሃለይ። ከምዚ ዓይነት ቅዱስ ዕላማ ኣልዒሉ ህዝቢ ተኣክብ፣ ተዛተ፣ ሽግርካ ኣለልይ።... ዝብል ዝኾነ ይኹን ኣካል ከኣ ክድገፍን ክተባባዕን ኣለዎ። ምኽንያቱ ህዝቢ ባዕሉ ወሳኒ ዝለዝኸውን። ነዚ ከምዚ ዓይነት ዝቃወሙ ወልቀሰባት፣ መርሕቲን ውድባትን ከኣ ብቐጥታን ባተዘዋዋሪን ሻዕቢያን ደገፍቱን ጸረ ህዝቢን ጥራሕ ክኾኑ ኣለዎም።

ካብዚ ዘለናዮ መዓትን መዘዙን ንሓንሳብን ንሓዋሩን ክንወጽእ እንተኾይና፡ ከም ህዝቢ ናይ ብሓቂ ፈተውትናን ጸላእትናን ከነለሊ ይግባእናዮ። ሓድሽ መንገዲ ምቕያሕን ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢ ከነምጽእ የድልየና። ሕብረተሰብና፡ ብዘይ ህዝባዊ መድረኽን ተሳትፎን ዝተፈጥራ ውድባትን ባዕሎም ዝተሰምዩ መራሕቲን ብዘይ ኣፍልጦ ብምስዓብናዮ እዚ ኩሉ ወሪድና ዘሎ በሃላይዮ። ዝሓለፍናዮን ንነብሮን ዘለና መከራ ይኣክል። ኣብዚ መወዳእታ ይገበረሉ። ኢሲያስ ኣሊና ካልእ ኢሲያስ ከይነንግሰውን ምስትውዓል የድልየና። እዚ እንተዘይ ገይርና ካብዚ ዘለናዮ ብዝኸፍኦ ነበርየ ነበረ ከምንኸውን ክንስሕቶ የብልናን።

ኣብ መወዳእታ ከመሓላልፎ ዝደሊ መልእኽቲ፡ ነኣባላት ሓድሽ ተስፋ ኔትዎርክን ብፍላይ ከኣ ንኩቡር ዶር ፍስሓጽዮን መንግስቲ፡ ኮንፈረንስ ዕውት ኮይኑ በቶም፡ ትተኣማመኑ ሰባት ህዝቢ ብዝደልዮ መንገዲ ትሰርሕሉ ሓደ ነገር ክትገብሩ ኣቐዲመ ይላወበኩም። ብወገነይ ከምዝተዓዘብክዎ እቲ ቁኑዕን ሓቀኛን ዝኾነ ሰብ ኣብ ጎኑኹም ከምዘሎ ከረጋግጸልኩም ይደሊ። ኣጆኹም ኣብ ጎኑኹም ኣለና። ነዞም ዝኾነን ዘይኮነን እንዳበሉ ነዚ ቅዱስ ህዝባዊ ዕላማ ክዕንቅፉ ዝፍትኑ ውልቀ ሰባት ግዲ ኣይትሃብዎም። “በትሪ ሓቅሲ ትቐጥንበር ኣይትሰበርን” ኩሉ ሃገሩን ህዝቡን የፍቅርየ ዝብል ሰብ ከኣ ንሕልንኡን ድሕነት ህዝቡን ክብል ብቀጥታን ብተዘዋወሪን ኣብ ካልኣይ ኮንፈረንስ ኣምስተርዳም ክሳተፍን ክድግፍን ጸዊዒተይ የቐርብ።

ዓወት
ንካልኣይ ዋዕላ ኣምስተርዳም!!
ሃብቲ ተስፋይ
ሰኔ 10 2007
ካብ ጀርመን

